

ДПФ “ДСК – РОДИНА”

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ
И ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2023 година

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Надзорен съвет:

Тамаш Хак-Ковач – председател

Чаба Наги – член

Бисер Христов Петков – член

Управителен съвет:

Светослав Спасов Велинов – председател

Владимир Евгениев Нечев – член и изпълнителен директор

Михаил Петров Сотиров – член и изпълнителен директор

Ивелин Сашев Геков – член и Изпълнителен директор

Адрес за кореспонденция:

гр. София, пощенски код: 1000
ул. „Георги Бенковски” № 5, ет.2

www.dskrodina.bg

Банка-попечител:

„Алианс Банк България” АД

Инвестиционни посредници:

„Уникредит Булбанк” АД

„Първа Финансова Брокерска Къща” ООД

„Адамант капитал партньорс” АД

„Ситигруп глобал маркетс лимитед”

„Ситигруп глобал маркетс юрп АГ”

„София интернешънъл секюритиз” АД

„Ситибанк Европа” АД клон България КЧТ

„Елана Трейдинг” АД

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ДСК-РОДИНА“

ЗА 2023 ГОДИНА

I. Обща информация за фонда

Доброволен пенсионен фонд „ДСК-Родина“ (наричан по-долу за краткост ДПФ „ДСК – Родина“ или Фонда) е регистриран по фирмено дело 12575/2000 г. С решение на Софийски градски съд от 2003 г. наименованието на фонда е променено на ДПФ „ДСК – Родина“. Седалището и адресът на управление на Фонда е: Седалището и адресът на управление на Фонда е: гр. София, 1000, бул. „Георги Бенковски“ № 5, ет. 2.

Фондът е самостоятелно юридическо лице, което се управлява от Пенсионноосигурителна компания „ДСК - Родина“ АД („Компанията“ или „ПОК“) на основание Лицензия №04 от 03.10.2000г. за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване, издаден от Държавната агенция за осигурителен надзор и разрешение за управление на Доброволен фонд № 341 – ДПФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор (КФН). Фондът няма органи на управление и служители, представлява се от Компанията чрез нейните изпълнителни директори.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално и има изцяло доброволен характер. Всяко физическо лице, навършило 16 години, може да се осигурява за лична допълнителна пенсия. Осигуряването в ДПФ се осъществява на капиталово покривен принцип на базата на дефинирани вноски-парични осигурителни вноски, които могат да бъдат еднократни, месечни или за друг период. Вноските могат да бъдат от физически лица – за тяхна сметка, от работодатели, които са осигурители – за техните работници и служители и от други осигурители – физически или юридически лица в полза на трети лица.

Вноските на осигурените лица, както и прехвърлени техни средства от други фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване се записват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда. Индивидуалните партиди се водят в левове и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Тя се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

За осъществяване на дейността по допълнително доброволно пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на ДПФ „ДСК – Родина“. Натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Банка-попечител и инвестиционни посредници

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията има сключен договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда и осъществява контрол върху нарежданията на Компанията за разпореждане със средствата на Фонда. Банка-попечител на ДПФ „ДСК – Родина“ е ТБ „Алианц Банк България“ АД.

Сделките с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда, се извършват чрез лицензирани инвестиционни посредници, с които Компанията е сключила договори от името на Фонда.

Финансов надзор

Надзор върху управлението на Фонда се осъществява от Комисия за финансов надзор - специализиран държавен орган с правомощия да регулира и осъществява надзор на капиталовия, застрахователния и пазара на допълнителното пенсионно осигуряване (www.fsc.bg).

Съвместен финансов одит

Годишните финансови отчети на Компанията и ДПФ „ДСК-Родина“ задължително се проверяват и заверяват съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит в България. През отчетната финансова година за одитори на компанията и Фонда бяха избрани „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „БДО АФА“ ООД - едни от водещите организации в страната, предоставящи професионални услуги в сферата на одита.

Услугите и възнагражденията на съвместните регистрирани законови одитори се поемат от ПОК в съответствие с нормативните изисквания.

Фондът няма регистрирани клонове.

Фондът не осъществява научноизследователската и развойната дейност.

II. Пазарен дял

По брой осигурени лица

Към 31 декември 2023 г. ДПФ „ДСК-Родина“ достига 18.18% пазарен дял по брой осигурени лица.

В таблицата е посочена сравнителна информация за пазарните дялове на пенсионните дружества по брой лица и за изменението им спрямо предходната година на база обобщена предварителна информация от уеб сайта на КФН.

Наименование на доброволен пенсионен фонд	31.12.2023 г. (в %)	31.12.2022 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ДПФ „Доверие“	21.97	22.11	-0.14
ДПФ „Съгласие“	7.82	7.54	0.28
ДПФ „ДСК-Родина“	18.18	18.57	-0.39
ДПФ „Алианц България“	32.81	32.82	-0.01
„ДПФ ОББ“	7.13	7.05	0.08
ДПФ „ЦКБ - Сила“	8.64	8.67	-0.03
„ДПФ - Бъдеще“	1.15	1.11	0.04
ДПФ „Топлина“	1.75	1.69	0.06
ДПФ „Пенсионноосигурителен институт“	0.07	0.07	0.00
ДПФ „ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“	0.48	0.37	0.11

По управлявани активи

Към 31 декември 2023 г. пазарният дял по активи на ДПФ „ДСК-Родина“ се увеличава с 9 базисни точки спрямо предходната година и достига 11.15%. В следващата таблица е представена сравнителна информация за пазарните дялове по активи и за изменението им спрямо предходната година на база обобщена предварителна информация от уеб сайта на КФН.

Наименование на доброволен пенсионен фонд	31.12.2023 г. (в %)	31.12.2022 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ДПФ „Доверие“	12.45	12.38	0.07
ДПФ „Съгласие“	7.38	7.74	-0.36
ДПФ „ДСК-Родина“	11.15	11.06	0.09
ДПФ „Алианц България“	43.53	44.09	-0.56
„ДПФ ОББ“	14.70	14.14	0.56
ДПФ „ЦКБ - Сила“	8.30	8.43	-0.13
„ДПФ - Бъдеще“	1.21	1.02	0.19
ДПФ „Топлина“	0.99	0.96	0.03
ДПФ „Пенсионноосигурителен институт“	0.07	0.07	0.00
ДПФ „ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“	0.22	0.11	0.11

III. Осигурителна дейност

Общ брой осигурени лица

Към 31 декември 2023г. в ДПФ „ДСК-Родина“ членуват 116 806 осигурени лица, за които има преведена поне една осигурителна вноска, като:

- 103 536 са осигурени лица по договори с лични вноски;
- 16 425 са осигурени лица по договори с вноски от работодател;
- 9 лица се осигуряват по договор с друг осигурител.

Едно лице може да се осигурява в ДПФ по повече от един договор.

През 2023 г. броят на осигурените лица на ДПФ „ДСК-Родина“ е намалял нетно с 2 732 лица спрямо края на 2022 г. През същия период съгласно предварителна обобщена информация, публикувана на уеб сайта на КФН, пазарът по допълнително доброволно пенсионно осигуряване в ДПФ е намалял нетно с 1 123 лица или с 0.17% спрямо края на 2022 г.

Лица, постъпили във фонда

- Броят на лицата, постъпили през 2023 г. във Фонда чрез прехвърляне от други доброволни фондове е 40 лица, с 21.57 % по-малко от предходната година (51 лица).

Лица, напуснали фонда

През 2023 г. общо 5 849 лица са напуснали Фонда, спрямо 6 923 през 2022 г. По причини/основание за напускане разпределението е както следва:

- 70 лица са променили участието си и са прехвърлили средствата си в друг доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
- 2 269 лица са получили еднократно натрупаните средства във връзка с придобито право на пенсия;
- 3 068 лица са изтеглили средствата си;
- 442 лица са с преустановено участие поради настъпил осигурителен случай „смърт“ и упражнени права на наследниците.

Постъпления от осигурителни вноски

През отчетния период постъпленията от осигурителни вноски, са в размер на 19 158 хил. лв., спрямо 26 667 хил. лв. през 2022 г.

Прехвърлени средства от/към други ДПФ

През 2023 г. в ДПФ „ДСК-Родина“ от други доброволни пенсионни фондове са прехвърлени общо средства в размер на 372 хил. лв., а прехвърлените средства от Фонда към други доброволни пенсионни фондове са в размер на 270 хил. лв. Нетният резултат от прехвърлените средства на осигурени лица от и към други ДПФ е положителен в размер на 102 хил. лв., спрямо 125 хил. лв. положителен нетен резултат за 2022 г., което представлява 18.40% спад за отчетната година.

Изплатени средства на членове на фонда и техни наследници

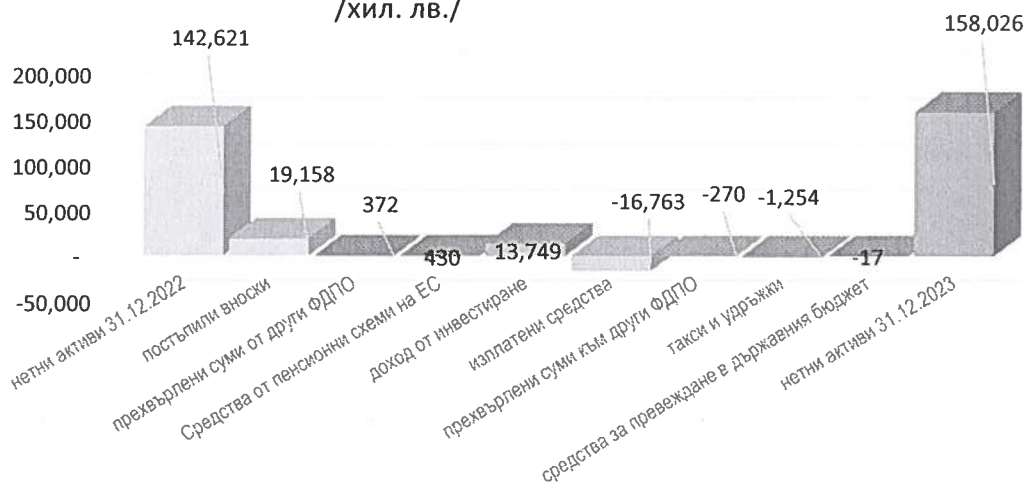
Изплатените средства от фонда през 2023 година са общо 16 763 хил. лв., разпределени както следва:

- 60 хил. лв. изплатени пенсии;
- 8 629 хил. лв. средства за еднократно или разсрочено изплащане на осигурени лица, придобили право на пенсия от Фонда;
- 7 185 хил. лв. изтеглени средства от осигурени лица;
- 889 хил. лв. средства за изплащане на наследници на осигурени лица, които не са получили наследствена пенсия;

IV. Нетни активи

Към 31 декември 2023 г. нетните активи на ДПФ „ДСК-Родина“ са в размер на 158 026 хил. лв. От началото на годината е реализирано увеличени на нетните активи с 15 405 хил. лв., което представлява ръст от 10.80 % спрямо 31 декември 2022 г. (142 621 хил. лв.). През 2023 г. пазарът се е увеличил с 128 277 хил. лв., което е ръст с 9.95% спрямо предходната година. Изменението на нетните активи на Фонда по елементи през 2023 година е представено в следващата графика:

Изменение на нетните активи на ДПФ през 2023 г. /хил. лв./

V. Инвестиционна дейност

През 2023 година, положителната корелация между рисковите и нискорисковите активи се запази, което доведе до негативен ефект върху представянето на портфейли следващи класическо разпределение на активите с цел оптимална диверсификация и контрол на риска.

В рамките на годината, водещите централни банки продължиха да повишават основните лихви с цел да овладеят инфлацията и да охладят икономиката. Европейската централна банка (ЕЦБ) повиши депозитния процент с 200 базисни точки до 4%, а Федералния резерв (ФЕД) с 100 базисни точки до горна граница от 5.50%. Краткосрочните лихвени нива се повишиха чувствително над дългосрочните. Основни икономически показатели, като индексите отразяващи състоянието на бизнеса (ISM) се понижиха до нива, които се свързват със забавяне на икономиката. Въпреки това тя остана относително стабилна, безработицата се задържа на ниски исторически нива, като в банковата система все още има ликвидност. Усилията на централните банки да охладят оптимизма се сблъскват с фискалната политика, която по-скоро стимулира потреблението и работи в обратната посока. Правителствата продължават през своите канали да подкрепят населението и бизнеса, като цената за това е увеличение на бюджетните дефицити и запазване на инфлационния натиск.

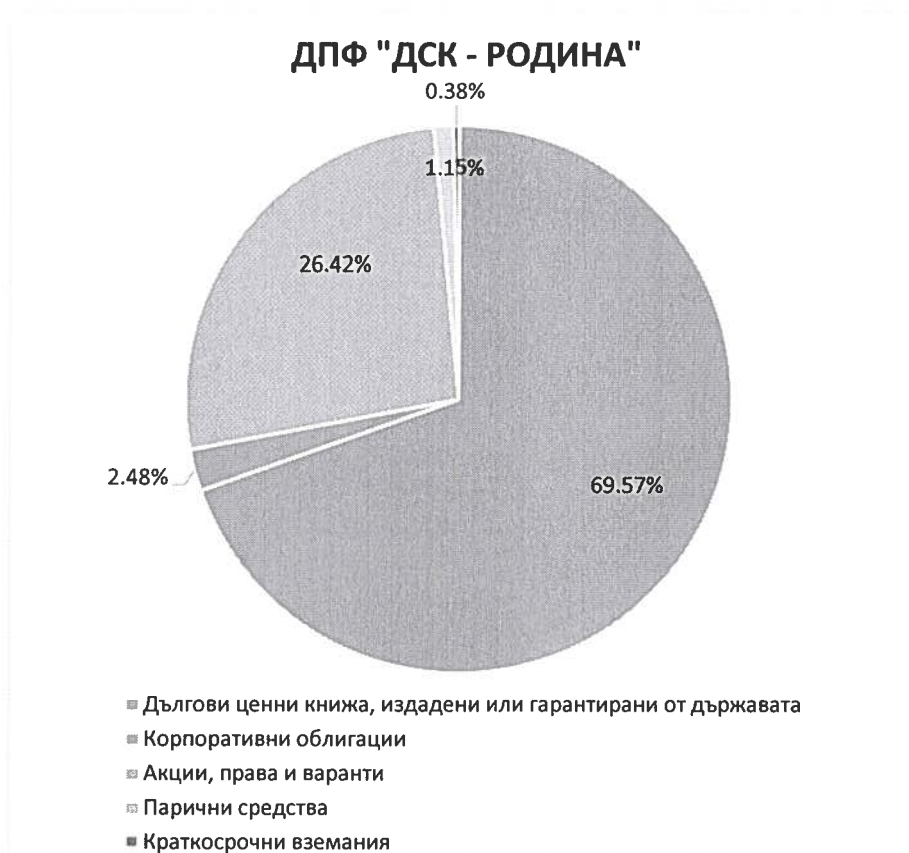
Дългосрочните лихвени проценти се повишаваха през по-голямата част от годината на фона на затягането на монетарната политика от централните банки, опасенията, че основните лихвени проценти ще се задържат на високи нива за продължителен период от време, увеличената нужда от емитиране на нов дълг и растящата времева премия. В рамките на годината доходността по немските 10-годишни ДЦК достигна 3%, а тази по американските – 5%. Подобни нива в Европа бяха наблюдавани за последно през 2011г., а в САЩ през 2007г. Не липсваха и периоди на спад в доходността, катализатор за които бяха намалението на ценовия натиск, повишение на риска от възникване на рецесия и някои геополитически събития (продължаващата война в Украйна и конфликта в Близкия Изток). В края на годината доходността по дългосрочните ДЦК се понижи значително на фона на очакванията за предстоящо намаление на основните лихвени проценти. В Германия тя достигна 1.90%, което бе локално дъно в рамките на 2023г., а в САЩ – 3.80%, стойност, която бе наблюдавана за последно през май, 2023г.

През годината беше осъществен технологичен пробив в развитието генеративния изкуствен интелект. Това успоредно с negliжирането на рисковете от забавянето на икономиката доведе до ръст на основните пазари, като DJIA се повиши с около 13%, а S&P500 с 24.2%. Вглеждането в структурата на тези индекси показва, че само една много малка част от компаниите са в основата на това повишение. Тези компании се асоциират, най-често, именно с развитието и монетаризирането на изкуствения интелект. Останалите сектори се представят далеч по-слабо и за година доходността им гравитира около нулата. Въпреки, че през 2023 година някои от европейските индекси регистрираха нови върхове, исторически повишенията им са по-незначителни от тези, които наблюдаваме в САЩ. През последните години европейските компании се възползваха силно от глобализацията. Резултатите им са силно зависими от потребителското търсене на европейски автомобили, луксозни стоки и туризъм, най-вече в Китай, който от своя страна навлиза в исторически етап на по-бавно развитие.

За изминалата година DAX се повиши с малко над 20%. Широкият европейски показател EuroStoxx600 приключи годината с повишение от 12.7%.

Разпределение на активите

Средствата на Фонда са инвестирани във високоликвидни активи, търгувани на българския и чужди пазари, с превес на чуждестранните инвестиции. Към 31.12.2023 г. активите на ДПФ имат следното разпределение:

Структура на инвестиционния портфейл

В таблицата по-долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл по видове финансови инструменти и техния дял от балансовите активи на Фонда. В годишния финансов отчет на Фонда е представена по - подробна информация по отношение на структурата на управлявания портфейл.

Инвестиционни инструменти	31.12.2023г.		31.12.2022 г.	
	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %
Финансови активи, издадени в Република България, в т.ч.	27 932	17.65	17 003	11.91
<i>Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>	20 807	13.15	10 525	7.37
<i>Корпоративни облигации</i>	242	0.15	294	0.21
<i>Акции, дялове и права</i>	6 883	4.35	6 184	4.33
Чуждестранни финансови активи, в т.ч.	127 909	80.82	112 566	78.87
<i>Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>	89 299	56.42	78 913	55.29
<i>Корпоративни облигации</i>	3 683	2.33	2 469	1.73
<i>Акции, дялове и права</i>	34 927	22.07	31 184	21.85
Парични средства	1 824	1.15	13 098	9.18
Краткосрочни вземания, в т.ч.	607	0.38	61	0.04
<i>Вземания, свързани с договори за валутен форуърд</i>	224	0.14	17	0.01
Балансови активи общо	158 272	100.00	142 728	100.00

Нетен резултат от инвестиране

През отчетния период реализираният нетен резултат от инвестиране на активите на ДПФ „ДСК - Родина“ е положителен и е в размер на 13 749 хил. лв., за сравнение през 2022 г. е реализиран отрицателен в размер на 20 972 хил. лв.

Нетен резултат от инвестиране по елементи	2023 (в хил. лв.)	2022 (в хил. лв.)
Нетни приходи от лихви	1 564	1 096
Нетни печалби от оценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	12 492	(24 513)
Нетни печалби/ (загуби) от сделки с финансови активи	(38)	203
Приходи от дивиденди	940	672
Нетни печалби/ (загуби) от валутна преоценка	(1 207)	1 578
Други приходи	4	14
Други разходи	(1)	(10)
Разходи за обезценка	(5)	(12)
Общо реализирана нетна печалба	13 749	(20 972)

Доходност

В таблицата по-долу е представена реализираната доходност на доброволните пенсионни фондове на годишна база, изчислена за двадесет и четири месечен период назад (31 декември 2021 г. – 29 декември 2023 г.) съгласно обобщена информация от КФН.

Наименование на Доброволен пенсионен фонд	Доходност
ДФФ „Доверие“	-2.75%
ДФФ „Съгласие“	4.38%
ДФФ „ДСК-Родина“	-2.60%
ДФФ „Алианц България“	-1.34%
„ДФФ ОББ“	-1.49%
ДФФ „ЦКБ Сила“	4.12%
ДФФ „Бъдеще “	-1.29%
ДФФ „Топлина“	2.69%
ДФФ „Пенсионноосигурителен институт“	0.81%
Немодифицирана претеглена доходност	-0.76 %

VI. Управление на риска

Инвестициите и другите финансовите активи, както и тяхната експозиция са оповестени в приложенията към Годишния финансов отчет на Фонда за 2023 г.

В рамките на инвестиционния процес се извършва постоянен мониторинг, измерване и управление на съвкупността от рискове, свързани с управлението на активите на фонда. ДПФ „ДСК - Родина“ е изложен на следните видове риск:

- Пазарен риск
- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Оперативен риск

Пазарният риск има най-голяма относителна тежест в общата съвкупност от рискове, на които са изложени управляваните от компанията пенсионни фондове. Основните видове пазарен риск, свързан с отделните класове финансови активи са:

- лихвен – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент;

- валутен – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута различна от лев и евро, поради изменение на обменния курс;
- ценови риск, свързан с инвестиции в акции – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на пазарните цени.

Адекватното управление на този риск се подпомага от създадената система от вътрешни лимити – позиционни лимити, Stop-loss лимити, VaR лимити. Лимитите подлежат на регулярен преглед и актуализация в зависимост от измененията в средата. Прилага се система за ескалация при идентифицирани нарушения на лимити и са определени срокове за предприемане на коригиращи мерки. За управление на пазарния риск се използват разрешените от закона инструменти за намаляване на риска. През отчетната година са сключвани сделки с деривативни инструменти за намаляване на валутния риск в управляваните фондове.

За управление на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните от Фонда инвестиции Компанията сключва договори за валутен форуърд. Ефективността на сключените сделки за намаляване на инвестиционните рискове се наблюдава и оценява текущо от отговорните лица и звена. Информация за деривативни финансови инструменти, държани с цел управление на риска е оповестена в Приложение № 6.1 към годишния финансов отчет на Фонда.

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. Кредитният риск произтича основно от дълговите финансови инструменти, свободните парични средства и деривативните договори. За оценката на кредитния риск, компанията взема предвид изменението в цената на суапа за защита от кредитен риск (CDS), оценките на агенциите за кредитен рейтинг, както и финансовото състояние на съответните емитенти.

Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Управлението на ликвидния риск се осъществява чрез поддържане на парични средства и инвестиции във високоликвидни финансови инструменти.

Законовият риск включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в Кодекса за социално осигуряване и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба при привеждането на портфейла в съответствие с регулаторните изисквания.

Политическият риск произтича от поява на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при Фондът осъществява своята дейност.

Риск от концентрация е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Компанията управлява пенсионните фондове като прилага мерки за добре диверсифицирани инвестиционни портфейли.

Оперативният риск е свързан с вероятност от възникване на загуба поради неадекватно конструирани или погрешно изпълнени бизнес процеси, човешки грешки, некоректна работа на системите или загуби, дължащи се на външната среда, включително и на правен риск. Измерва се чрез отчитане на претърпените действителни загуби от вече възникнали оперативни събития. Идентифицирането,

наблюдението и управлението на оперативния риск се извършва по установения вътрешен ред за докладване и регистриране на възникналите оперативни събития.

Оперативна дейност и непрекъсваемост на дейността

Основните сървъри са преместени в дейта център на Банка ДСК в съответствие с всички вътрешни правила и приети политики, като по този начин е подсиурена още по-надеждна непрекъсваемостта на дейността.

Всички служители свързани с основните дейности на компанията по ежедневните задължения за предоставяне на необходимите данни към надзорните органи са подсиурени и с допълнителен отдалечен достъп за работа от вкъщи чрез VPN достъп. Техниката е подновена и в съответствие с изискванията за гладко протичане на работните процеси.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

През по-голямата част от 2023г. фондът продължава да бъде във фаза на акумулиране на средства, като изходящите парични потоци са основно плащания към други пенсионни фондове за осигурени лица, решили да прехвърлят партидите и осигуряването си в друг пенсионен фонд или към НОИ. През 2023г. има и изходящи парични потоци във връзка с настъпили осигурителни случаи на осигурени лица придобили право на пенсия. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респективно на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

VII. Цели за управлението на фонда

Основните цели при управлението на ДПФ „ДСК – Родина“ през 2024 г. са свързани с:

- нарастване на пазарните дялове на Фонда спрямо останалите доброволни пенсионни фондове – както по осигурени лица, така и по управлявани активи;
- законосъобразно, професионално и отговорно инвестиране на средствата, акумулирани във Фонда;
- постигане на конкурентна доходност от управлението на средствата на осигурените лица, при поддържане на разумен баланс между риск и възвръщаемост;
- непрекъснато подобряване на качеството на обслужване на осигурените лица и повишаване на дела на дигиталното обслужване.

VIII. Настъпили събития след края на отчетния период

Съгласно взето решение на Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД от 30.01.2024г., съответно решение на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД от 30.01.2024 г., са извършени промени в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, като считано от 01.02.2024 г. Ивелин Сашев Геков е член на Управителния съвет и Изпълнителен директор на ПОК „ДСК-Родина“ АД. Решението за промяна на

състава на Управителния съвет и представителството на ПОК „ДСК Родина“ е вписано в Търговския регистър на 12.02.2024 г

Освен описаното по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.

Дата: 15.03.2024 г.

Главен изпълнителен директор:

/Владимир Нечев/

Изпълнителен директор:

/Михаил Сотиров/

**Building a better
working world**

Ърнст и Янг Одит ООД
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
София 1124
Централа: +359 2 81 77 100
Факс: +359 2 81 77 111
ey.com

БДО АФА ООД
гр. София 1504
ул. Оборище №38
Тел. +359 2 943 37 00
Ел. поща: office@bdoafa.bg
www.bdoafa.bg

Доклад на независимите одитори

До акционерите

На Пенсионно осигурителна компания „ДСК-Родина“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на Доброволен пенсионен фонд „ДСК-Родина“ („Фонда“), включващ отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2023 година, отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни приложения към финансовия отчет, съдържащи и съществена информация за счетоводната политика.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за нетните активи на Фонда към 31 декември 2023 година и за промените в неговите нетните активи и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда и управляващата го компания ПОК „ДСК-Родина“ АД („Компанията“) в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

**Building a better
working world**

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос беше адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ние изпълнихме нашите отговорности, описани в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашият одит включи изпълнението на процедури, разработени в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изпълнени да адресират въпросите по-долу, осигуряват база за нашето мнение относно одита на приложения финансов отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Оценка на инвестиции по справедлива стойност</p>	
<p>Оповестяванията на Фонда по отношение на инвестициите по справедлива стойност са включени в Пояснително приложение 2.8.1 Инвестиции на пенсионния фонд, Пояснително приложение 2.8.5 Принципи за оценка по справедлива стойност, Пояснително приложение 4 Използване на счетоводни преценки и предположения и Пояснително приложение 6 Инвестиции по справедлива стойност.</p>	
<p>Портфейлът на Фонда от инвестиции по справедлива стойност, различни от деривативни финансови инструменти, към 31 декември 2023 година е в размер на 155,841 хил. лв., което представлява 98.46% от общата сума на активите на Фонда към тази дата. Тези инвестиции се разглеждат като ключов фактор за промените в нетните активи на Фонда и размера на нетните му активи.</p> <p>Оценката на справедливата стойност на инвестициите на Фонда, които включват предимно държавни ценни книжа, корпоративни облигации, акции, права и дялове, се осъществява ежедневно на база на пазарни цени от активни пазари, а за тези, които не се търгуват на активни пазари - чрез прилагане на други оценъчни модели, методи и техники, които обичайно изискват значителен обем</p>	<p>В тази област нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проучващи запитвания, инспекция на документи и анализи за получаване на разбиране относно процеса за определяне на справедлива стойност на инвестициите на пенсионния фонд, както и за пряко свързаните процеси на текущо управление на инвестиционната дейност на Фонда; • Тестване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на избрани уместни контроли, свързани с процеса на оценка на портфейла с инвестиции, включително контроли по входящите данни, приложени при определяне и одобрение на цените за оценка; • Съпоставяне на използваните при определяне на справедливите

Building a better
working world

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>от входящи данни. Разработването на входящи данни за моделите, базирани на метода на дисконтираните парични потоци, изисква прилагането на значителни преценки и допускания от страна на ръководството.</p> <p>Поради съществената стойност на инвестициите по справедлива стойност, наличието на преценки и допускания, които се изисква да бъдат направени, за да се стигне до оценката им по справедлива стойност, ние сме определили, че тази област е свързана със значителен риск от съществено неправилно отчитане и съответно, представлява ключов одиторски въпрос.</p>	<p>стойности на инвестициите на Фонда цени/котировки/осреднени стойности с отчетените справедливи стойности на инвестициите към 31 декември 2023 година, които са класифицирани като Ниво 1 и Ниво 2 в йерархията на справедливите стойности;</p> <ul style="list-style-type: none">• Подлагане на критичен анализ на оценките на инвестиции на пенсионния фонд, които не са търгуеми на активни пазари. Този анализ е насочен основно към:<ul style="list-style-type: none">○ оценка на съответствието на моделите за оценка с изискванията на МСФО, приети от ЕС, и общоприетите практики при оценяването;○ оценка на уместността на съществените основни допускания, заложи при определяне на оценките по метода на дисконтираните парични потоци;• Тестове за проверка на математическата точност при изчислението на справедливите стойности на инвестициите на Фонда и анализ на адекватността на разпределянето по нива на йерархията на справедливите стойности;• Получаване на потвърдително писмо от банката-депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на инвестициите с инвестиционния портфейл на Фонда към 31 декември 2023 година, както и равнение на потвърдените в писмото стойности на сделките с инвестиции през 2023 година с регистри на Фонда;• Оценка на уместността, пълнотата и точността на оповестяванията във връзка с инвестициите по справедлива стойност, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината, спрямо изискванията на МСФО, приети от ЕС.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на Компанията носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството на Компанията носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Компанията („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива

**Building a better
working world**

съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените

**Building a better
working world**

констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

**Building a better
working world**

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

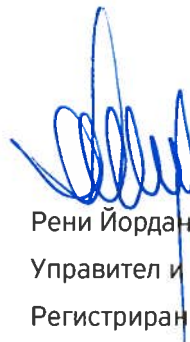
Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „БДО АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 година на Доброволен пенсионен фонд „ДСК-Родина“ от общото събрание на акционерите на Пенсионно осигурителна компания „ДСК-Родина“ АД, проведено на 27 март 2023 година, за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 година на Фонда представлява трети пълен ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ърнст и Янг Одит“ ООД и седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „БДО АФА“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда и управляващата го Компания.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД: Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД:

Милка Начева-Иванова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

Рени Йорданова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

19 март 2024 година
гр. София, България

Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица
Към 31 декември 2023 година

В хиляди лева	Прил.	2023	2022
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	5	1 824	13 098
Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска	6.1.1	224	17
Вземания	7	383	44
Инвестиции по справедлива стойност	6	155 841	129 569
Общо активи		158 272	142 728
ПАСИВИ			
Задължения	8	246	107
Общо пасиви		246	107
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		158 026	142 621

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 29.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина” АД и е подписан на 15 март 2024 г.

Владимир Нечев
Главен изпълнителен директор

Михаила Сотирова
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 19 март 2024 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит” ООД:	Одиторско дружество „БДО АФА” ООД
 	

Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица
За годината, завършваща на 31 декември 2023 година

В хиляди лева	Прил.	2023	2022
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Приходи/ печалби от управление на инвестиции и финансови активи			
Нетни приходи от лихви	12	1 564	1 096
Нетни печалби от валутна преоценка		-	1 578
Приходи от дивиденди		940	672
Нетни печалби от сделки с инвестиции		-	203
Нетни печалби от оценка на инвестиции по справедлива стойност	13	12 492	-
Други приходи		4	14
		15 000	3 563
Увеличения, произтичащи от осигурителна дейност			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		19 158	26 667
Постъпили средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		372	328
Прехвърлени средства на лица от пенсионни схеми на ЕС, на ЕЦБ или на ЕИБ		430	-
		19 960	26 995
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		34 960	30 558
НАМАЛЕНИЯ			
Разходи/ загуба от управление на инвестиции и финансови активи			
Разходи за обезценка	7	5	12
Нетни загуби от сделки с инвестиции		38	-
Нетни загуби от оценка на инвестиции по справедлива стойност	13	-	24 513
Нетни загуби от валутна преоценка		1 207	-
Други разходи		1	10
		1 251	24 535
Намаления произтичащи от осигурителна дейност			
Изплатени средства на осигурени лица и пенсионери	10	16 763	17 392
Изплатени средства към държавния бюджет		17	16
Преведени суми на други пенсионни фондове		270	203
Начислени такси и удържки за пенсионноосигурителната компания	9	1 254	846
		18 304	18 457
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		19 555	42 992
УВЕЛИЧЕНИЕ / (НАМАЛЕНИЕ) НА НЕТНИТЕ АКТИВИ 3. ГОДИНАТА		15 405	(12 434)
НЕТНИ АКТИВИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА		142 621	155 055
НЕТНИ АКТИВИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА		158 026	142 621

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 29.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина” АД и е подписан на 15 март 2024 г.

Владимир Нечев
Главен изпълнителен директор

Михаил Сотиров
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 19 март 2024 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит” ООД:

Одиторско дружество „БДО АФА” ООД

Отчет за паричните потоци
За годината, завършваща на 31 декември 2023 година

В хиляди лева	Прил.	2023	2022
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица		19 158	26 667
Плащания, свързани с осигурени лица и техните наследници		(8 091)	(9 429)
Парични потоци към осигурени лица, придобили право на пенсия		(8 630)	(7 916)
Изплатени пенсии		(60)	(64)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		372	328
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове		(270)	(203)
Средства на осигурени лица от/към пенсионни схеми на ЕС, на ЕЦБ или на ЕИБ		430	-
Плащания към пенсионноосигурителната компания		(1 113)	(978)
Получени лихви		1 336	1 061
Получени дивиденди		675	624
Постъпления от продадени/падежирани инвестиции		70 889	76 621
Плащания за покупка на инвестиции		(85 851)	(84 455)
Парични потоци от сделки с чуждестранна валута		(118)	(57)
Други парични потоци		(1)	7
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти за годината		(11 274)	2 206
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината	5	13 098	10 892
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	5	1 824	13 098

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 29.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК “ДСК-Родина” АД и е подписан на 15 март 2024 г.

Владимир Нечев
Главен изпълнителен директор

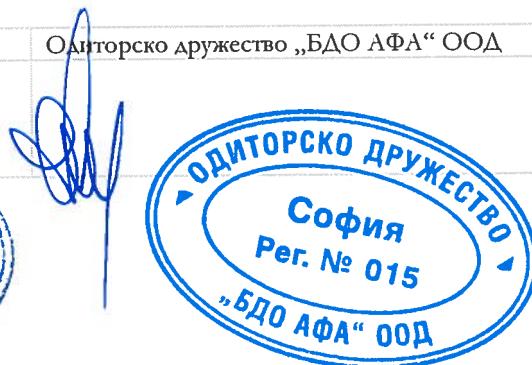

Михаил Солиров -
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 19 март 2024 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Оudit“ ООД:	Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД
--	-----------------------------------

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

ПОК „ДСК - Родина” АД (Компанията) получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000 г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване и разрешение за управление на ДПФ „ДСК - Родина” № 341 – ДПФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор. На 06.10.2000 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за учредяване на Доброволен спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд „Родина” (ДСКПОФ).

ДСКПОФ е регистриран на 24.10.2000 г. по фирмено дело 12575/2000 г., с БУЛСТАТ 130409819. С решение на СГС от 19.12.2003 г. наименованието на ДСКПОФ е променено на Доброволен пенсионен фонд „ДСК – Родина” (ДФФ „ДСК – Родина”, ДПФ или Фонда). Седалището и адресът на управление на Компанията е: гр. София, 1000, бул. „Георги Бенковски” № 5, ет. 2.

Фондът се управлява от ПОК „ДСК-Родина“ АД (Компанията) и се представлява заедно от двама изпълнителни директори или от изпълнителен директор и прокурист (ако е назначен). Фондът няма служители. През 2023 г. от състава на Надзорния съвет са освободени г-жа Виолина Маринова Спасова и г-н Янаки Севастиянов Янакиев. Бяха от длъжност За нови членове на съвета са избрани г-н Тамаш Хак-Ковач и г-н Бисер Христов Петров.

От състава на Управителния съвет на Компанията през 2023 г. са освободени: г-н Николай Иванов Марев, г-н Боян Филипов Стефов, г-жа Румяна Боянова Сотирова и г-жа Диана Дечева Митева. За нови членове на съвета са избрани г-н Владимир Евгениев Нечев и г-н Светослав Спасов Велинов. След промените към 31.12.2023г. съставът на Управителния съвет е: Светослав Спасов Велинов – председател, Владимир Евгениев Нечев и Михана Петров Сотиров. На 12.02.2024 г. е вписана промяна в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК Родина“ АД (Приложение № 16).

Към 31.12.2023 г. изпълнителни директори на Компанията са Владимир Нечев – Главен изпълнителен директор и Михана Сотиров – Изпълнителен директор. Няма назначен прокурист.

Одитният комитет и Надзорният съвет в Компанията подпомагат работата на УС и имат роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на Компанията.

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (Кодекса или КСО) в България, който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване се осъществява чрез доброволни осигурителни вноски, чрез които може да се осигури получаването на пенсия, отделно от пенсията от задължителното пенсионно осигуряване.

За осъществяване на дейността по допълнително доброволно пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Доброволния пенсионен фонд.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване е индивидуално и се осъществява с парични осигурителни вноски, които могат да бъдат еднократни, месечни или за друг период. Вноските могат да бъдат от физически лица – за тяхна сметка, от работодатели, които са осигурители – за техните работници и служители и от други осигурители – физически или юридически лица в полза на трети лица. Вноските на осигурените лица, както и прехвърлени техни средства от други фондове за допълнително пенсионно осигуряване се записват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда.

Индивидуалната партида на осигуреното лице се води в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден. Така изчислената стойност на един дял е валидна само за съответния ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспаднат задълженията към Компанията за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери. Удържките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Към 31 декември 2023 г. в ДПФ „ДСК - Родина” се осигуряват 116 806 осигурени лица (31.12.2022 г.: 119 538 осигурени лица).

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност, продължение

Осигурените лица имат право на следните видове пенсия от ДПФ:

- лична пенсия за старост;
- лична пенсия за инвалидност;
- наследствена пенсия при смърт на осигуреното лице или пенсионер.

Размерът на изплащаните срочни пенсии се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалните партии на лицата, срока на получаване на пенсията и одобрения технически лихвен процент. Размерът на изплащаните пожизнени пенсии се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалните партии на лицата, биометричните таблици и техническия лихвен процент, одобрени от КФН.

Осигурените лица имат право и на еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалните им партии и на еднократно или разсрочено изплащане на средствата на наследниците на починало лице или на пенсионер.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество веднъж в рамките на календарната година.

Възможностите за инвестиране на активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване са нормативно регламентирани в КСО. ПОК „ДСК – Родина” АД, управляваща Фонда, е сключила договор с банка – попечител, в която се съхраняват всички активи на Фонда. За осъществяване на сделки с ценни книжа с цел инвестиране на активите на Фонда, Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници.

2. Обобщена информация за счетоводната политика

2.1. Приложими стандарти

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

При изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване” (МСС 26), съдържащ специфичните изисквания относно финансовите отчети на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд в степента, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

2.2. База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на:

- Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност;
- Инвестиции по справедлива стойност.

2.3. Сравнителни данни

Фондът представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), закръглени до хиляда. Българският лев е функционалната валута на ДПФ.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.5. Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат през всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в Приложение 4 по отношение на оценката на финансови инструменти.

2.6. Финансови приходи и разходи

Приходите от лихви по инвестиции в дългови инструменти се начисляват текущо пропорционално на времевата база и договорен лихвен процент, а за финансови активи по амортизирана стойност чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Разликите от промените на справедливата стойност на инвестициите, отчетени по справедлива стойност, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена при сделки с тях, се признават като текущ финансов приход или разход.

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

В отчета за паричните потоци получените лихви се представят намалени с платените лихви като част от покупната цена на придобитите през годината инвестиции.

2.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс за деня на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка).

Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода се отчитат като приходи и разходи по валутни операции.

Основните валутни курсове спрямо българския лев са както следва:

	31 декември 2023	31 декември 2022
1 EUR (фиксиран)	1.95583 BGN	1.95583 BGN
1 USD	1.769980	1.83371 BGN

2.8. Финансови инструменти

2.8.1. Инвестиции на пенсионния фонд

Инвестициите на ДПФ се отчитат по справедлива стойност и включват дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, корпоративни облигации, акции, права и дялове и деривативи. В случаите на продаваеми ценни книжа, справедливата стойност е пазарната цена. За инвестиции, които не се търгуват на активни пазари справедливата стойност се определя чрез прилагане на оценъчни модели. Фондът признава инвестициите, отчитани по справедлива стойност на датата на уреждане. При първоначално признаване инвестициите на пенсионния фонд се отчитат по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица при възникването им.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.1. Инвестиции на пенсионния фонд, продължение

Когато планът притежава инвестиции, за които не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, като например пълна собственост върху предприятие, се оповестява причината, поради която не се използва справедлива стойност. Доколкото инвестициите се отчитат по стойности, различни от пазарната или справедливата стойност, се оповестява и справедливата стойност.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата стойност на инвестициите в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

2.8.2. Вземания и парични средства и еквиваленти

Първоначално признаване и оценяване

При първоначално признаване Фондът отчита парични средства и парични еквиваленти и вземания, използвани в дейността на Фонда, по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване, към която се прибавят или съответно приспадат разходите пряко свързани с осъществяване на сделката.

Бизнес моделът на Фонда за управление на финансовите активи под формата на вземания и парични средства и еквиваленти се позовава на начина, по който то управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете. Фондът е определил бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани, за да се съберат договорените парични потоци за парични средства и парични еквиваленти и вземания.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Фондът се е ангажира да купи или продаде актива.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи на Фонда под формата на вземания и парични средства и еквиваленти, използвани в дейността му, се класифицират като Финансови активи по амортизирана стойност.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.8. Финансови инструменти

2.8.2. Вземания и парични средства и еквиваленти, продължение

Последващо оценяване, продължение

Фондът оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:

- Финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- Условието на договора за финансов актив поражда парични потоци на конкретни дати, които представяват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагане на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Обезценка

Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като самостоятелен показател – разходи за обезценка. В края на всеки отчетен период Фондът признава коректив за загуби за очаквани кредитни загуби от вземанията и парични средства и парични еквиваленти. В края на всеки отчетен период Фондът актуализира оценката на изменението в кредитния риск на съответния финансов инструмент. Фондът оценява загубата от обезценка за финансовия инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличил значително от първоначалното признаване. Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признаване, Фондът оценява загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

При оценката за определяне на значително увеличение на кредитния риск Фондът отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи тази оценка, Фондът сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване и взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Фондът разглежда както количествена, така и качествена информация, която е разумна и подкрепяща, включително исторически опит и информация за бъдещо развитие. Следната информация се взема предвид при оценката дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване:

- съществуващо или очаквано значително влошаване на външния (ако е наличен) или вътрешния кредитен рейтинг на финансовия инструмент;
- значимо влошаване на външните пазарни индикатори за кредитен риск за дадения финансов инструмент, например значително увеличение на кредитния спред, цените на суап за кредитно неизпълнение за длъжника или продължителността на времето или степента, до която справедливата стойност на финансов актив е по-ниска от амортизираната му стойност;
- съществуващи или прогнозни неблагоприятни промени в бизнес, финансови или икономически условия, които се очаква да причинят значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си;
- съществуващо или очаквано значително влошаване на оперативните резултати на длъжника;
- значителни увеличения на кредитния риск по отношение на други финансови инструменти на същия длъжник;
- актуална или очаквана значителна неблагоприятна промяна в регулаторната, икономическата или технологичната среда на длъжника, което води до значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си по дълга.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.2. Вземания и парични средства и еквиваленти, продължение

Обезценка, продължение

Независимо от резултата от горната оценка, Фондът приема, че кредитният риск по даден финансов актив под формата на вземания и парични средства и еквиваленти се е увеличил значително от първоначалното признаване, когато договорните плащания са просрочени с повече от 30 дни, освен ако Фондът не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да показва друго.

Фондът редовно следи за ефективността на използваните критерии при определянето дали има значително увеличение на кредитния риск и ги преразглежда, за да подсигури, че критериите са в състояние да идентифицират значително увеличение на кредитния риск преди сумата да стане просрочена.

Фондът счита следните обстоятелства за настъпване на неизпълнение за целите на управление на вътрешния кредитен риск:

- нарушение на финансовите условия от страна на длъжника; или
- информацията, разработена вътрешно или получена от външни източници, показва, че е малко вероятно длъжникът да плати на кредиторите, включително на Фонда, изцяло (без да се отчитат обезпеченията, държани от Фонда).

Независимо от горния анализ, Фондът счита, че е настъпило неизпълнение, когато даден финансов актив под формата на вземания и парични средства и еквиваленти е с над 90 дни просрочие, освен ако Фондът има разумна и подкрепяща информация, за да докаже, че по-голямо просрочие е по-подходящ критерий за неизпълнение.

Финансов актив под формата на вземания и парични средства и еквиваленти е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития оказват негативно въздействие върху оценката на бъдещите парични потоци от този финансов актив. Доказателство, че даден финансов актив е с кредитна обезценка, включва наблюдаеми данни за следните събития:

- а) значителни финансови затруднения на емитента или длъжника;
- б) нарушение на договора, като неизпълнение или събитие на просрочие;
- в) кредиторът(ите) на длъжника, по икономически или договорни причини, свързани с финансовите затруднения на длъжника, предоставя на длъжника отстъпка (и), която кредиторът(ите) не би предоставил в противен случай;
- г) става вероятно длъжникът да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или

Измерването на очакваните кредитни загуби е функция от вероятността за неизпълнение, загубата при неизпълнение (т.е. размера на загубата при неизпълнение) и експозицията при неизпълнение. Оценката на вероятността за неизпълнение и загубата при неизпълнение се базира на исторически данни, коригирани с информация за бъдещето развитие, както е описано по-горе. Експозицията при неизпълнение за финансовите активи под формата на вземания и парични средства и еквиваленти, се състои от брутната балансова стойност на активите към датата на отчетния период.

За финансовите активи под формата на вземания и парични средства и еквиваленти очакваната кредитна загуба се оценява като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда в съответствие с договора и всички парични потоци, които Фондът очаква да получи, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Фондът признава печалба или загуба от обезценка в отчета за промените в нетните активи за всички финансови инструменти под формата на вземания и парични средства и еквиваленти със съответстваща корекция на тяхната балансова стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *паричните средства и парични еквиваленти в банки*, Фондът прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Фондът прилага “тристепенен” модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив). За целта се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody’s, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, Фондът оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки.

За търговски вземания МСФО 9 изисква опростен подход за оценка на загубата от обезценка на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.3 Отписване на инвестиции на пенсионния фонд и финансови активи под формата на вземания и парични средства и еквивалент

Фондът отписва инвестиции на пенсионния фонд или финансови активи по амортизирана стойност, когато договорните права към паричните потоци от тях изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от тях в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването им. Всяко участие в прехвърлени финансови инструменти, което е създадено или запазено от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Фондът извършва транзакция, при която прехвърля активи, признати в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, но запазва част или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Фондът нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, той отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Фондът продължава да признава актива до степента на участие, в зависимост от това доколко е изложено на промени в стойността на прехвърления актив.

Фондът отписва определени инвестиции и финансови активи, когато бъдат определени като несъбираеми – когато има информация, показваща, че длъжникът е в тежко финансово затруднение и няма реалистична перспектива за възстановяване, напр. когато длъжникът е бил ликвидан или е влязъл в производство по несъстоятелност. Отписаните инвестиции и финансови активи все още могат да бъдат обект на дейности по принудително изпълнение съгласно процедурите за възстановяване на Фонда, като се вземат предвид правните консултации, когато е уместно. Всички възстановени суми се отчитат в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

2.8.4. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно задължения към Компанията.

Фондът признава финансовите пасиви на датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо по амортизирана стойност. Фондът отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекат.

2.8.5. Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Фондът задължително има достъп. Фондът използва основно пазарния, и по-ограничено приходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котиран пазарни цени и дисконтирани парични потоци.

Справедливата стойност на инвестициите се определя всеки ден на база пазарни котировки на цената им към края на предходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

При оценката на справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд към 31 декември 2023 и 31 декември 2022, Фондът е приел следните критерии за определяне на активен пазар: сключени сделки в над 50% от работните сесии за предходния тримесечен период и над 1% от средния Free Float изтъргуван обем за същия период, като двете условия се прилагат кумулативно.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.5. Принципи за оценка по справедлива стойност, продължение

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Фондът установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

2.8.6. Печалби и загуби от последваща оценка

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица на ежедневна база.

2.9. Такси и удържки в полза на Компанията

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и за управление на ДПФ, Компанията събира следните такси и удържки от осигурените лица, определени в Правилника на Фонда:

- еднократна встъпителна такса;
- такса от всяка осигурителна вноска;
- инвестиционна такса;
- такса при изтегляне на средства от индивидуалната партида преди настъпил осигурителен случай;

Фондът не начислява други такси и удържки, освен определените в Правилника за организацията на дейността му.

2.10. Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Стандарти / изменения, които са влезли в сила и са приети от Европейския съюз

Приетите счетоводни политики са последователни на прилаганите през предходната финансова година, с изключение на следните МСФО и изменения на МСФО, които са възприети от Фонда от 1 януари 2023:

- МСФО 17 Застрахователни договори,
- МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (Изменения),
- МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки (Изменения),
- МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, възникващи в резултат на една сделка (Изменения),
- МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа – Втори стълб Моделни правила (Изменения).

Възприетите и изменени стандарти и разяснения не са оказали съществено влияние върху счетоводните политики на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики и оповестявания, продължение

Нови и изменени стандарти и разяснения, продължение

Стандарти/изменения, които все още не са влезли в сила, но са приети от Европейския съюз

- **МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи (Изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено, и ще трябва да се прилагат ретроспективно в съответствие с МСС 8. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.
- **МСФО 16 Лизинг: Пасив по лизинг при сделка за продажба с обратен лизинг (изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Стандарти/изменения, които все още не са влезли в сила и не са приети от Европейския съюз

- **МСС 7 Отчети за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване – Споразумения за финансиране на доставчици (Изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.
- **МСС 21 Ефекти от промените във валутните курсове: Липса на обменяемост (Изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие.** През месец декември 2015 г. СМСС отложи за неопределен период датата на влизане в сила на това изменение в очакване на резултата от неговия изследователски проект за счетоводното отчитане при прилагането на капиталовния метод. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

3. Политика на ръководството по отношение на риска

ДФФ „ДСК Родина“ е изложено на следните видове риск при операциите си с инвестиции и финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация

Управлението на риска на Фонда се извършва от Комитет по управление на риска, който взема своите решения на база на анализи, оценки и предложения на отдел „Управление на риска“.

Процесът по измерване и управление на риска включва анализ на видовете рискове, на които са изложени активите на Фонда. В случай на превишение на тези рискове, над предварително определено ниво, отговарящо на рисковата толерантност на Фонда се вземат решения за намаляването им.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск

„Кредитен риск” е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

Ръководството разглежда три основни вида кредитен риск:

- Контрагентен риск – рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуъри, лихвени суапове, и други извънборсови инструменти разрешени от нормативната база. Компанията управлява този риск чрез лимит за стойността на нетното вземане от всички извънборсови сделки, сключени с една насрещна страна като процент от нетните активи.
- Рискова премия - разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска или ипотечна облигация и държавна облигация със сходни параметри. Компанията анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитното качество на емитента.
- Инвестиционен кредитен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един дългов финансов инструмент, поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежеспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Ръководството управлява този риск като извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на: финансови отчети, капиталова структура, обезпечение и управление и репутация на емитента.

Таблицата по-долу представя качеството на инвестициите и другите финансови активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги, извлечени приоритетно от Fitch. При липса на рейтинг от тази агенция са ползвани такива от Moody`s.

В хиляди лева	2023	2022
Български и чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата		
Рейтинг ААА	39 622	40 033
Рейтинг АА+	206	194
Рейтинг АА	3 086	-
Рейтинг А-	10 107	5 832
Рейтинг ВВВ	37 296	25 541
Рейтинг ВВВ+	2 005	1 872
Рейтинг ВВВ-	17 784	15 966
	110 106	89 438
Корпоративни облигации		
Рейтинг А	748	473
Рейтинг А-	1 526	1 400
Рейтинг ВВВ+	609	-
Рейтинг ВВВ	-	596
Рейтинг ВВВ-	378	-
Рейтинг ВВ+	422	-
Без рейтинг	242	294
	3 925	2 763
Акции, права и дялове		
Без рейтинг	41 810	37 368
	41 810	37 368
	155 841	129 569

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Към 31 декември 2023 г. кредитният риск, свързан с държавния дълг е сравнително нисък. Фондът внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Австрия	206	194
България	20 807	10 525
Германия	25 501	31 054
Испания	8 374	5 832
Франция	3 086	-
Индонезия	3 238	3 085
Италия	8 153	7 825
Мексико	4 660	4 516
Румъния	13 124	11 450
Хърватия	2 005	1 872
Унгария	5 097	4 106
САЩ	14 122	8 979
Полша	1 733	-
	110 106	89 438

- *счетоводно третиране* - отчетени по справедлива стойност
- *риск на насрещна страна* - сделките се сключват DvP (доставка срещу плащане, с изключение на сделките с Български държавен дълг) и поради тази причина рискът от насрещната страна е сведен до минимум.
- *ликвидност* - емисиите представляват предимно емисии еврооблигации, издадени от съответните страни. Емисиите са качени за търговия на регулирани капиталови пазари. Текущо биват котираны обемни, поголеми от притежаваните, от множество борсови посредници и по тази причина смятаме, че ликвидният риск е нисък.
- *влияние на риска от промяна на цената* - според правилата за управление на риска на Фонда, модифицираната дюрация е методът, чрез който се измерва лихвения риск на ценната книга. Основният риск при промяна на пазарната цена на дългов инструмент с фиксиран купон е промяната в пазарните лихвени проценти. Модифицираната дюрация е показател доколко пазарната цена на дадена дългова ценна книга е чувствителна към промяната на пазарните лихвени проценти.

Таблицата по-долу представя матуритетната структура на портфейла от държавен дълг по страни:

31 декември 2023	До 1 месец	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5	Общо
<i>В хиляди лева</i>		месеца	до 1 година	години	години	
Австрия	-	1	-	-	205	206
България	-	100	99	5 470	15 138	20 807
Германия	-	5	6 189	6 520	12 787	25 501
Испания	-	-	3 023	5 351	-	8 374
Франция	-	-	3 086	-	-	3 086
Индонезия	-	11	34	2 430	763	3 238
Италия	4 735	-	2 335	-	1 083	8 153
Мексико	-	-	92	2 107	2 461	4 660
Румъния	-	87	188	5 697	7 152	13 124
Хърватия	5	-	14	-	1 986	2 005
Унгария	-	-	9	2 538	2 550	5 097
САЩ	-	49	1 910	2 429	9 734	14 122
Полша	-	-	6	-	1 727	1 733
	4 740	253	16 985	32 542	55 586	110 106

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

31 декември 2022	До 1 месец	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5	Общо
<i>В хиляди лева</i>		месеца	до 1 година	години	години	
Австрия	-	1	-	-	193	194
България	-	121	20	4 256	6 128	10 525
Германия	-	5	13 502	-	17 547	31 054
Испания	-	-	-	5 832	-	5 832
Франция	-	-	-	-	-	-
Индонезия	-	11	35	810	2 229	3 085
Италия	-	-	3	6 853	969	7 825
Мексико	-	-	92	1 319	3 105	4 516
Румъния	-	88	178	2 917	8 267	11 450
Хърватия	5	-	14	-	1 853	1 872
Унгария	-	-	3	-	4 103	4 106
САЩ	-	35	21	-	8 923	8 979
	5	261	13 868	21 987	53 317	89 438

3.2. Пазарен риск

Ръководството на Компанията идентифицира и измерва основните видове пазарен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла от ценни книжа на Фонда:

3.2.1. Лихвен риск

„Лихвен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

Ръководството измерва лихвения риск чрез следните количествени методи:

„Дюрация” – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. Използва се методът на модифицираната дюрация, чрез който да се измери и да се управлява лихвения риск, свързан с всеки инструмент базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапове, фючърси базирани на лихвени проценти и фючърси базирани на облигации.

Таблиците по-долу представят лихвоносните активи на Фонда към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. по тяхната балансова стойност съгласно лихвените им условия и матуритетната им структура.

31 декември 2023	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент				
			До 1	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5
<i>В хиляди лева</i>			месеца	месеца	до 1 година	години	години
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	1 824	-	1 824	-	-	-	-
Инвестиции	114 031	1 251	4 743	262	16 995	33 491	57 289
	115 855	1 251	6 567	262	16 995	33 491	57 289

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.1. Лихвен риск, продължение

31 декември 2022

В хиляди лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент				
			До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	13 098	-	13 098	-	-	-	-
Инвестиции	92 201	294	8	269	13 878	22 910	54 842
	105 299	294	13 106	269	13 878	22 910	54 842

Чувствителност на нетните активи към промяна на лихвените нива

Чувствителност към промяната на лихвените проценти и нейното отражение в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, определена чрез метода на модифицираната дюрация е показана в следващата таблица:

В хиляди лева	100 базисни точки промяна в лихвените нива
Към 31 декември 2023	5 139
Към 31 декември 2022	4 628

3.2.2. Валутен риск

„Валутен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминирани във валута различна от Лев и Евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и Лев/Евро.

Ръководството измерва валутния риск чрез използване на историческа волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото и количественото определяне на експозицията на валутата като процент от нетните активи на съответния пенсионен фонд.

Таблиците по – долу представят експозициите на Фонда по видове валути към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г.

В хиляди лева	Към 31 декември 2023			
	Лева	Евро	Долари	Общо
Активи				
Парични средства и парични еквиваленти	667	1 000	157	1 824
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	1 100	19 707	-	20 807
Корпоративни облигации	-	242	-	242
Акции, дялове и права	6 549	334	-	6 883
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	75 177	14 122	89 299
Чуждестранни корпоративни облигации	-	3 683	-	3 683
Чуждестранни акции, дялове и права	-	13 543	21 384	34 927
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	224	224
Вземания	320	-	63	383
Общо	8 636	113 686	35 950	158 272

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск, продължение

В хиляди лева

	Към 31 декември 2023			
	Лева	Евро	Долари	Общо
Пасиви				
Задължения	246	-	-	246
Общо	246	-	-	246

В хиляди лева

	Към 31 декември 2022			
	Лева	Евро	Долари	Общо
Активи				
Парични средства и парични еквиваленти	3 046	5 780	4 272	13 098
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	1 820	8 705	-	10 525
Корпоративни облигации	-	294	-	294
Акции, дялове и права	5 908	276	-	6 184
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	69 934	8 979	78 913
Чуждестранни корпоративни облигации	-	2 469	-	2 469
Чуждестранни акции, дялове и права	-	11 693	19 491	31 184
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	17	17
Вземания	1	-	43	44
Общо	10 775	99 151	32 802	142 728
Пасиви				
Задължения	107	-	-	107
Общо	107	-	-	107

Фондът управлява чуждестранната валутната експозиция чрез сключване на форуърдни договори, чрез които потенциалната загуба от валутна обезценка се компенсира пропорционално от промяната в стойността на форуъра. Към 31.12.2023 г. откритата (нехеджирана) валутна експозицията (валута извън евро и лев) е в размер на 74 хил. лв. (31.12.2022 г.: 4 118 хил. лв.) При изменение на валутните курсове на долара с 5% нетните активи на фонда биха се изменили с 4 хил. лв. (31.12.2022 г.: 206 хил. лв.)

3.2.3. Ценови риск

„Ценови риск, свързан с инвестиции” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Ръководството измерва ценовия риск чрез приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

- Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
- β -коефициента към индексите на съответните пазари.

При невъзможност за прилагане на гореописаните два метода ръководството използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Стандартното отклонение за 2023 година е 3.61% (2022 г.: 7.16%), което при 95% доверителен интервал не предполага дневни загуби, надвишаващи 594 хил. лв. (2022 г.: 1 063 хил. лв.).

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск

„Ликвиден риск” е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

В следващите таблици е представен анализ на активите и пасивите на Фонда, анализирани според остатъчните договорни срокове до падеж:

Остатъчни договорни падежи на активите и пасивите по техните балансови стойности към 31 декември 2023 г.

В хиляди лева

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	1 824	-	-	-	-	-	1 824
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	100	99	5 470	15 138	-	20 807
Корпоративни облигации	96	-	-	146	-	-	242
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	6 883	6 883
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	4 740	154	16 887	27 071	40 447	-	89 299
Чуждестранни корпоративни облигации	3	9	42	1 926	1 703	-	3 683
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	34 927	34 927
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	224	-	-	-	-	-	224
Вземания	383	-	-	-	-	-	383
Общо активи	7 270	263	17 028	34 613	57 288	41 810	158 272
Пасиви							
Задължения към ПОК	240	-	-	-	-	-	240
Други задължения	4	-	-	-	-	2	6
Общо пасиви	244	-	-	-	-	2	246

Компанията извършва регулярно анализ на текущата ликвидност на активите и пасивите на Фонда. На база на актюерски изчисления ръководството на Компанията очаква предстоящите плащания към осигурени лица и към пенсионери в предвидените в Правилника случаи в срок от една година да са в размер на 15 832 хил.лв., а за периода над 1 година не могат да бъдат направени точни прогнози на предстоящите плащания. В резултат на анализа към 31.12.2023 г. задълженията към Компанията се погасяват в рамките на един месец.

В резултат на анализа към 31.12.2023 г. задълженията към Компанията се погасяват в рамките на един месец. Ръководството счита, че недисконтираната и балансовата стойност на финансовите пасиви не се различават съществено, предвид краткосрочния им характер.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

Остатъчни договорни падежи на активите и пасивите по техните балансови стойности към 31 декември 2022 г.

В хиляди лева

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	13 098	-	-	-	-	-	13 098
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	121	20	4 257	6 127	-	10 525
Корпоративни облигации	63	-	-	231	-	-	294
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	6 184	6 184
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	5	139	13 848	17 731	47 190	-	78 913
Чуждестранни корпоративни облигации	3	9	10	923	1 524	-	2 469
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	31 184	31 184
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	17	-	-	-	-	-	17
Вземания	44	-	-	-	-	-	44
Общо активи	13 230	269	13 878	23 142	54 841	37 368	142 728
Пасиви							
Задължения към ПОК	99	-	-	-	-	-	99
Други задължения	4	-	-	-	-	4	8
Общо пасиви	103	-	-	-	-	4	107

3.4. Законов риск

„Законов риск” – включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при привеждането на портфейла в регулация.

Ръководството наблюдава законовия риск чрез отчитане на вероятността за промени в нормативната база и разглеждане на алокацията на инвестициите спрямо тези ограничения.

3.5. Политически риск

„Политически риск” – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Фондът осъществява своята дейност.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.5. Политически риск, продължение

Ръководството наблюдава политическия риск чрез присъдения кредитен рейтинг на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента, както и наблюдение на политическата обстановка държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента.

3.6. Риск от концентрация

„Риск от концентрация“ е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Фондът следва съществуващите регулации, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България, и диверсифицира инвестиционния портфейл по всеки един от споменатите по-горе компоненти.

Измерването на риска от концентрация се осъществява от Ръководството, чрез количествено определяне на експозицията към всеки емитент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

Експозициите към инвестиции, надвишаващи 5% от нетните активи на ДПФ са ДЦК на Република България, Германия, Румъния, Испания, Италия и САЩ. (31.12.2022 г.: Република България, Германия, Румъния, Италия и САЩ).

Таблиците по-долу представят концентрацията по географски региони на акции, дялове и права към 31 декември 2023 и 31 декември 2022:

В хиляди лева

	Към 31 декември 2023			
	България	Европа	САЩ	Общо
Индексни фондове (ETF)	-	10 724	14 837	25 561
АДСИЦ	1 636	-	-	1 636
Акции	4 913	2 627	6 547	14 087
Дялове	334	-	-	334
АИФ	-	192	-	192
Общо акции, дялове и права	6 883	13 543	21 384	41 810

В хиляди лева

	Към 31 декември 2022			
	България	Европа	САЩ	Общо
Индексни фондове (ETF)	-	6 977	10 414	17 391
АДСИЦ	1 375	-	-	1 375
Акции	4 533	4 656	9 077	18 266
Дялове	276	-	-	276
АИФ	-	60	-	60
Общо акции, дялове и права	6 184	11 693	19 491	37 368

3.7. Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

Основните изходящи парични потоци са и ще продължават да бъдат основно плащания към осигурени лица при настъпване на осигурителен случай или изтегляне на средствата и към други пенсионни фондове за осигурени лица, решили да прехвърлят партидите и осигуряването си в друг пенсионен фонд. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респективно за ефекта им върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Действащо предприятие

Фондът е изготвил своя финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2023 г., въз основа на предположението, че Фондът е действащо предприятие, което предполага продължаване на настоящата стопанска дейност и реализиране на активите и уреждане на пасивите в нормалния ход на неговата дейност. Бъдещите финансови резултати на Фонда зависят от по-широката икономическа среда, в която той осъществява дейността си.

Поради непредсказуемостта в динамиката и развитието на конфликтите между Русия и Украйна, както и този в Газа, обхватът и ефектите върху дейността на Фонда, респективно за неговата бъдеща дейност, активи и пасиви, е сложно и практически невъзможно да бъдат оценени с точност. Към 31 декември 2023 г. Фондът няма експозиция от инвестиции към държави от засегнатите райони. Първоначалната оценка на ръководството е, че не са идентифицирани обстоятелства и фактори, които да поставят под въпрос валидността на принципа-предположение за действащо предприятие.

Оценка на финансовите инструменти

Фондът определя справедливата стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват, за да отразят разликите между инструментите;

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Оценка на финансовите инструменти, продължение

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Следната таблица представя техниките за оценяване, използвани при оценяването на справедливите стойности на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2023	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Акции	1 496	Метод на дисконтираните парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и очаквания темп на растеж	Увеличаване (намаляване) на очаквания ръст с 1% би довело до увеличение (намаление) на стойността с 435 хил.лв. Увеличение (намаление) на дисконтовия фактор от 1% би довело до намаление (увеличение) на стойността със 265 хил.лв. Увеличение (намаление) на нетния марж с 1% би довело до увеличение (намаление) със 229 хил.лв.

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2022	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Акции	640	Метод на дисконтираните парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и очаквания темп на растеж	Увеличаване (намаляване) на очаквания ръст с 1% би довело до увеличение (намаление) на стойността с 208 хил.лв. Увеличение (намаление) на дисконтовия фактор от 1% би довело до намаление (увеличение) на стойността със 121 хил.лв. Увеличение (намаление) на нетния марж с 1% би довело до увеличение (намаление) със 75 хил.лв.

Справедливи стойности от Ниво 2

Равнение на справедливите стойности от Ниво 2

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 2 към 31 декември 2023.

В хиляди лева	Дългови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2023	1 820
Печалби/ (загуби), включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	136
Покупки	-
Продадени и падежирани	(856)
Изходящи трансфери от Ниво 2	-
Входящи трансфери към Ниво 2	-
Салдо на 31 декември 2023	1 100

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Справедливи стойности от Ниво 2, продължение

Равнение на справедливите стойности от Ниво 2, продължение

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 2 към 31 декември 2022.

<i>В хиляди лева</i>	Дългови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2022	2 163
Печалби/ (загуби), включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	(343)
Покупки	-
Продадени и падежирани	-
Изходящи трансфери от Ниво 2	-
Входящи трансфери към Ниво 2	-
Салдо на 31 декември 2022	1 820

Справедливи стойности от Ниво 3

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към 31 декември 2023.

<i>В хиляди лева</i>	Капиталови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2023	640
(Загуби), включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	(171)
Покупки	-
Продадени и падежирани	-
Изходящи трансфери от Ниво 3	(466)
Входящи трансфери към Ниво 3	1 493
Салдо на 31 декември 2023	1 496

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към 31 декември 2022.

<i>В хиляди лева</i>	Капиталови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2022	753
Печалби, включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	10
Покупки	-
Продадени и падежирани	-
Изходящи трансфери от Ниво 3	(724)
Входящи трансфери към Ниво 3	601
Салдо на 31 декември 2022	640

ДФ „АСК – РОДИНА“
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

Приложения към финансов отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, проляжение

Таблиците по-долу показват балансовите и справедливите стойности на инвестициите и финансовите активи към 31 декември 2023 и 31 декември 2022 г., включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности на финансови активи, различни от тези оценявани по справедлива стойност, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

В хил. лева	Балансова стойност				Справедлива стойност				
	По				Справедлива стойност				
	Прил.	справедли ва стойност	Засеми и вземания	Аруги фин-ви активи	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Инвестиции по справедлива стойност									
Акции, дялове и права	6	6 883	-	-	6 883	5 387	-	1 496	6 883
Чуждестранни акции, дялове и права	6	34 927	-	-	34 927	34 927	-	-	34 927
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	20 807	-	-	20 807	19 707	1 100	-	20 807
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	89 299	-	-	89 299	89 299	-	-	89 299
Корпоративни облигации	6	242	-	-	242	242	-	-	242
Чуждестранни корпоративни облигации	6	3 683	-	-	3 683	3 683	-	-	3 683
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	224	-	-	224	-	224	-	224
		156 065	-	-	156 065	153 245	1 324	1 496	156 065

Ръководството на Компанията счита, че балансовата стойност на вземания, парични средства и еквиваленти, както и задължения е приблизително равна на справедливата им стойност поради техния краткосрочен характер.

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

31 декември 2022	Балансова стойност				Справедлива стойност					
	В хил. лева	Прил. стойност	справедли ва	Заемни и вземания	Други фин-ви активи	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Инвестиции по справедлива стойност										
Акции, дялове и права	6	6 184	-	-	-	6 184	5 544	-	640	6 184
Чуждестранни акции, дялове и права	6	31 184	-	-	-	31 184	31 184	-	-	31 184
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	10 525	-	-	-	10 525	8 705	1 820	-	10 525
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	78 913	-	-	-	78 913	78 913	-	-	78 913
Корпоративни облигации	6	294	-	-	-	294	294	-	-	294
Чуждестранни корпоративни облигации	6	2 469	-	-	-	2 469	2 469	-	-	2 469
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	17	-	-	-	17	-	17	-	17
		129 586	-	-	-	129 586	127 109	1 837	640	129 586

Приложения към финансовия отчет

5. Парични средства и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Парични средства в разплащателни сметки в банки	1 824	13 098
	1 824	13 098

Наличните към 31.12.2023 г. парични средства по текущи сметки на дружеството са в банката попечител (Алианс Банк България) с присъден кредитен рейтинг по Fitch BBB+ (2022 г.: Fitch BBB+).

6. Инвестиции по справедлива стойност

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	20 807	10 525
Акции, права и дялове	6 883	6 184
Корпоративни облигации	242	294
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	89 299	78 913
Чуждестранни акции права и дялове	34 927	31 184
Чуждестранни корпоративни облигации	3 683	2 469
	155 841	129 569

6.1. Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност, държани с цел управление на риска

Към 31 декември 2023 г. Фондът има отворени сделки с деривативни финансови инструменти, които включват валутни форуърди за продажба на щатски долари. (31.12.2022 г. валутен форуърд за продажба на щатски долари). Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени по справедлива стойност в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2023	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	22.01.2024г	9 990 000.00
Валутен форуърд	Щатски долар	22.01.2024г	9 990 000.00
31 декември 2022	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	23.01.2023г	7 800 000.00
Валутен форуърд	Щатски долар	23.01.2023г	7 800 000.00

Реализираните през 2023 г. печалби от деривативни финансови инструменти, отчетени по справедлива стойност, са в размер на 274 хил. лв. (2022 г. загуба в размер на 2 504 хил. лв.). Съответно реализираните загуби, от оценка на активи, чиито валутен риск е управляван, през 2023 г. са в размер на 273 хил. лв. (2022 г. печалби в размер на 2 493 хил. лв.).

6.1.1. Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
- валутни деривативни финансови инструменти	224	17
	224	17

Приложения към финансовия отчет

7. Вземания

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Вземания за дивиденти	278	42
Вземания от ПОК „ДСК – Родина” АД	1	1
Други вземания, свързани с инвестиции	104	1
Вземанията, свързани с инвестиции (нетно), в т.ч.:		
- Вземания за главници, брутен размер	856	887
- Вземания за лихви, брутен размер	31	27
- Обезценка на вземания за лихви и главници	(887)	(914)
Други текущи вземания	-	-
	383	44

Към датата на съставяне на финансовия отчет са налице емитенти, които са регистрирали просрочие по дължими лихви и/или главници, водещи до предсрочна изискуемост на емисията. През 2023 г. е начислена обезценка в размер на 5 хил. лв. по тези емисии (2022 г.: 12 хил. лв.). Вземанията са надлежно предадени в рамките на съответните производства по несъстоятелност и са приети от синдика.

Таблицата предоставя информация за начислените обезценки към края на отчетния период – данни за емисия, процент за извършената обезценка и стойност.

31 декември 2023

В хиляди лева

Емитент	ISIN	Вземе преди обезценка към 31 декември 2023	Начислена обезценка през 2023 г.	Общо обезценка към 31 декември 2023	Нетно вземе към 31 декември 2023	% Обезценка
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	874	-	874	-	100%
Никром търбна мебел АД-Ловеч	BG2100044069	13	5	13	-	100%
		887	5	887	-	

31 декември 2022

В хиляди лева

Емитент	ISIN	Вземе преди обезценка към 31 декември 2022	Начислена обезценка през 2022 г.	Общо обезценка към 31 декември 2022	Нетно вземе към 31 декември 2022	% Обезценка
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	905	-	905	-	100%
Никром търбна мебел АД-Ловеч	BG2100044069	9	12	9	-	100%
		914	12	914	-	

8. Задължения

Задълженията включват задължения за начислени такси и удържки към Компанията, задължения за данъци във връзка с изплащаните от Фонда средства на осигурени лица /10% окончателен данък през 2023 г., съгласно Закона за данъците върху доходите на физическите лица/ и други задължения.

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Задължения към ПОК „ДСК – Родина” АД		
- за удържки от осигурителни вноски	52	94
- за инвестиционна такса	183	-
- за встъпителна такса	2	2
- за такси за изтегляне на суми	3	3
	240	99
Данъчни задължения	4	4
Други задължения	2	4
	6	8
	246	107

Приложения към финансовия отчет

9. Начислени такси и удържки за пенсионноосигурителната компания

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Такси и удържки		
Удържка от осигурителни вноски	569	769
Такси за изтегляне на суми	35	41
Встъпителна такса	31	36
Инвестиционна такса	619	-
	1 254	846

10. Изплатени средства на осигурени лица и пенсионери

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Изтеглени средства от осигурени лица	7 185	8 349
Еднократно или разсрочено изплатени средства към осигурени лица, придобили право на пенсия	8 629	7 916
Изплатени средства на наследници на осигурени лица и пенсионери	889	1 063
Изплатени средства към пенсионери	60	64
	16 763	17 392

11. Пенсионен резерв

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията задължително създава пенсионни резерви, които да покриват изплащането на пожизнените пенсии на лицата, осигурени в ДПФ, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети.

Към 31 декември 2023 г. ДПФ изплаща пожизнени пенсии на пенсионери, съгласно Правилника на Фонда. В Компанията има формиран пенсионен резерв за изплащане на пожизнени пенсии на основание на действащата Наредба № 19 от 08.12.2004 г. Настоящата стойност на бъдещите плащания по тези пенсии, на базата на актюерски изчисления е 458 хил. лв., а средствата по индивидуалните партии на пенсионерите с пожизнени пенсии са 529 хил. лв. Размерът на наличните средства в пенсионния резерв в Компанията по смисъла на чл.213, ал.2 от КСО и чл.6 от Наредба № 19 за плащане на пожизнени пенсии е 3 хил. лв. Настоящата стойност на бъдещите плащания на пожизнените пенсии е изчислена на базата на продължителността на живот на пенсионерите от таблицата за смъртност и технически лихвен процент, които са одобрени от зам.-председателя на КФН, ръководещ управление «Осигурителен надзор».

12. Нетни приходи от лихви

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	1 168	838
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	300	190
Чуждестранни корпоративни облигации	48	39
Корпоративни облигации	20	15
Парични средства в разплащателни сметки в банки	28	14
	1 564	1 096

Приложения към финансовия отчет

13. Нетни печалби/(загуби) от оценка на инвестиции по справедлива стойност

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Акции, дялове и права	821	(174)
Чуждестранни акции, дялове и права	5 668	(7 618)
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	1 246	(2 071)
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	4 257	(11 600)
Корпоративни облигации	4	6
Чуждестранни корпоративни облигации	222	(552)
Деривативни финансови инструменти	274	(2 504)
	12 492	(24 513)

14. Оповестяване на свързани лица

За ДПФ „ДСК – Родина” свързани лица са ПОК „ДСК - Родина” АД, „Банка ДСК” АД като неин мажоритарен акционер, ОТП Банк като мажоритарен акционер в капитала на „Банка ДСК” АД, както и всички дружества, които са част от финансовата група на „Банка ДСК” ЕАД и ОТП Банк, както и ключовия ръководен персонал на ПОК „ДСК – Родина“ АД.

Сделките с ПОК „ДСК – Родина” АД се състоят от такси и удържки, регламентирани съгласно КСО и Правилника за дейността на Фонда, като те са разгледани по – подробно в приложение 9, а вземанията и задълженията на Фонда от/към Компанията са оповестени в приложения 7 и 8. Задълженията на Фонда към Компанията се уреждат в кратки срокове в зависимост от периодите на възникването им.

През 2023 г., респ. 2022 г., ДПФ „ДСК – Родина” не е осъществявал сделки със свързани лица извън таксите и удържките, оповестени по-горе.

15. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица. Услугите по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

Съгласно разпоредбите на действащия през 2023 г. Закон за данъците върху доходите на физическите лица, окончателен данък в размер на 10% се удържа при изтегляне на средства от партидите на осигурените лица.

16. Събития след датата на отчета

Съгласно решение на Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД от 30.01.2024 г., съответно решение на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД от 30.01.2024 г., са извършени промени в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, като считано от 01.02.2024 г. Ивелин Сашев Геков е член на Управителния съвет и Изпълнителен директор на ПОК „ДСК-Родина“ АД. Решението за промяна на състава на Управителния съвет и представителството на ПОК „ДСК Родина“ е вписано в Търговския регистър на 12.02.2024 г.

Освен описаното по-горе, няма други събития след датата на отчетния период, изискващи корекции и/или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.